

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXXVII. Mediolanen. devolutioni[s] domus. De probatione directi dominii ad effectum præsertim devolutionis, Et an de necessitate facienda sit per scripturam concessionibus, vel sufficient aliæ ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

quibus cadat melioratio, quod in hac jurium specie cadere non potest.

20 Dicebam tamen, tunc difficultatem cadere, quando ageretur de ipsa concessione emphyteutica ab initio in ipsis locis Montium, seu aliis hujusmodi juribus incorporalibus, Secus autem ubi ab initio emphyteus recte constituta & radicata est in ipsa re stabili per veritatem, qua ex facto Principis de medio sublata, totum jus domini transferatur in pretium, ita in omnibus loco rei subrogatum, ut frequens habemus in pretio castrorum & honorum, quae per Congregationem Baronum in vim Bullae 41. Clementis VIII. venduntur, ut satis frequenter sub tit. de feudis ad materiam Bullae Baronum, cum tunc nulla adlit implicantia, ut illa feudalis sive emphyteutica aut fideicommissaria qualitas, quae in ipsa re inerat, ita translata sit, ac resideat in pretio tanquam subrogato, cum Princeps in his, quae juris & non naturae fictionem continet, illam veritati assimilare valeat, atque facere, ut ea quae sunt ficta habeantur pro veris.

21 Et in specie feudi consistentis in pretio rei infeudata, seu in annuo redditu pecuniario ex re immobili proveniente, ejusque loco subrogato, habetur communiter receptum per feudistas ex congestis per Schrader. de feud. par. 3. cap. 3. numer. 1. & seq. Resenthal. de feud. cap. 4. conclus. 5. num. 1. & per tot. & habetur particulariter actum in Romana annui redditus sub tit. de feudis disc. 47. Ubi autem contrarium in jure cautum non reperitur, neque ratio diversitatis expressè urget, rectè licet à feudo ad emphyteusim arguere, ex collectis per Fulgin. de emphyteusim in pralud. q. 10. & habetur alibi hoc tit. pluries; Reproposita causa dilata fuit resolutio, sed agnitis per Venerosum difficultatibus, quodque imminerebat recessus à decisio, noluit se subjicere experimento novae propositionis, sed liti cessit, dictaque loca Montium Collegio dimisit, contentus per concordiam obtinere relaxationem fructuum decursum post motam litem, unde edocemur quam cautè procedendum sit in defendendo decisionum auctoritati, cum ista decisio non appareat expressè revocata, & tamen quoad Rotam habebatur pro tali, nullamque habet subsistentiam, dum cum factis raro exemplo victor cessit liti.

MEDIOLANEN.
DEVOLUTIONIS DOMUS.

PRO

CAPPELLA SANCTI AMBROSII ECCLESIAE METROPOLITANAE

CUM

MONASTERIO SANCTAE CATHARINAE AD ROTAM.

Casus decisus per Rotam pro Monasterio.

De probatione directi domini ad effectum praesertim devolutionis, Et an de necessitate faciendae sit per scripturam concessionis, vel sufficiant aliae species probationis.

SUMMARIUM.

- 1 Casus controversa.
- 2 De distinctione super probatione domini ad effectum caducitatis, vel ad alios effectus.
- 3 Declaratur dicta distinctio, & distinguuntur plures effectus.
- 4 De conclusione an ad effectum devolutionis necessaria omnino sit probatio per scripturam, & numer. 11.
- 5 De consuetudine Mediolanensi super probatione domini aliam quam per scripturam.
- 6 De constitutione synodali quando attendenda sit.
- 7 Consuetudo potest probari per scripturam.
- 8 De adminiculis dominium probantibus.
- 9 Quando emphyteus Ecclesiastica sit haereditaria vel per sanguinem.
- 10 De consuetudine impediente transitum bonorum emphyteuticorum ad Ecclesias.
- 11 Declaratur conclusio de probatione emphyteus per scripturam, ad quos effectus & quomodo.

DISC. XXXVII.

EQUITO obitu Joannis Baptistae de Magistris absque prole masculina, scripto haerede dicto Monasterio Sanctae Catharinae, praetendens Rector dictae cappellae factum esse casum devolutionis cuiusdam domus de ejus directo dominio per dictum Joannem Baptistam possessa, iudicium instituit in partibus, ubi duas sententias favorabiles reportavit, à quibus introducta per appellationem causa in Rotam, haec sub die 4. Junii 1655. coram Melita, tenuit locum non esse devolutioni, ex eo praesertim in fundamento, quod non constaret plene & concludenter, ut probandum est per actorem agentem ad devolutionem, de directo dominio, de quo constare debet per instrumentum in vestitura, non autem per recognitiones in dominium, sive per solutiones laudemiorum vel Canonum, quia haec quidem suffragantur ad effectum solutionis Canonum & laudemiorum in futurum, sive etiam ad effectum affixionis lapidum, non autem ad illum devolutionis, & rei vendicationis jure domini, ut fuso calamo, pluribus auctoritatibus & decisionibus allegatis, firmatur in decisione desuper edita.

In qua etiam firmatur, ut in omnem eventum, ubi de dominio constaret, neque devolutioni locus esset, cum ageretur de emphyteusi merè haereditaria ad quoscumque haeredes transitoria, non obstante quod ageretur de manu mortua, quia cessante expressa prohibitione hominis, illa quae provenit à dispositione juris est solum operativa ad impediendam retentionem, non autem affectualem pro reponendo infra annum rem emphyteuticam penes manum non mortuam, & consequendi pretium, ut in eadem decisione, Cui retento dicto praesupposito addi potest, quod cessante prohibitione hominis, cum illa legis percutiat solum interesse ratione sperati laudemii, rectè hodie dictus rigor legalis ex iudicis arbitrio temperari potest ad effectum etiam retinendi cum obligatione solvendi quinquennia juxta praxim desumptam à Cancellaria Apostolica ex aliis deductis hoc eodem titulo,

titulo, præsertim in *Neapolitana quindenni*
disc. 50.

Adversus hujusmodi resolutionem concessa audi-
entia, atque in hoc statu ad Cappellæ defensionem af-
tempus, in nova disputatione dicebam, cum sensu et-
iam veritatis, verissimam mihi etiam videri distinc-
tionem in dicta decisione traditam inter domini proba-
tionem ad effectum solutionis Canonum, seu etiam
laudemiorum, ac affixionis lapidum, atque ad alterum
devolutionis ac rei vendicationis, ut primo casu levior
probatio sufficiat, illaque admittatur per recognitio-
nes, enunciativas, solutiones Canonum, & laudemio-
rum, & alia hujusmodi adminicula, non in tanto nu-
mero & pondere necessaria, discretivè tamen & juxta
dictorum effectuum majorem, vel minorem præjudi-
cialitatem, ut scilicet ad effectum simplicis continua-
tionis in solutione Canonum, seu responsum mi-
nora sufficiant adminicula, quam ad alterum solutio-
nis laudemiorum, ut potè magis præjudicialem, quia
primus effectus referri potest ad simplicem censum
exclusivum directi domini, & necessitatis petendi
consensum in alienationibus, seu prælationis domino
in casu alienationis competentis, cum similibus, quæ
ex solutione laudemiorum & affixione lapidum resul-
tare possint, ita ut major, vel minor præjudicialitas
respectivè regulare debeat judicis arbitrium, pro me-
ritendo adminiculorum & probationum pondere &
efficacia.

Ad alium verò effectum devolutionis, & rei ven-
dicationis, admittebam necessariam esse magis perfe-
ctam & concludentem probationem, pro qua neque
investitura instrumentum regulariter sufficit, præ-
sertim contrarium, quem non constat habere causam
ab investito, nisi alia etiam concurrant adminicula
subsequentia, non autem præcedentia, & quæ non nisi
ad ejusdem investituræ observantiam referenda sint,
juxta distinctionem in proposito traditam in *Roma-
na Castri Orciani sub tit. defend. disc. 70.* ubi tra-
ctatum habetur, An & quando investitura probet
dominium.

Negabam tamen alterum assumptum in dicta de-
cisione firmatum, quod scilicet ad hunc effectum om-
nino necessaria sit scriptura investituræ, sine qua do-
minium esse improbabile, Hoc enim dicebam nullibi
4 jure cautum haberi, neque probabile rationis vel au-
thoritatis fundamentum concurrere, Licet enim in
quampluribus Rotæ decisionibus super hac materia
circumferri solitis constet de investituris, per quas ab
adminiculis corroboratas domini probatio ad hunc
effectum canonizatur, ut præsertim apud *Seraphin.*
dec. 869. Buratt. dec. 602. Cavaler. dec. 105. Rot. dec.
290. p. 1. r. d. 611. p. 4. tom. 3. 164. par. 6. & in aliis in dicta
decisione in proposito allegatis, Non tamen in eis, at-
tentè consideratis, firmatur investituram adeò neces-
sariam esse, quod nisi ea concurrat, dominium remaneat
improbabile, atque desperata sit rei vendicatio;
Esset enim aliàs dare inconveniens, quod vel casu, vel
malitia emphyteutæ precepta scriptura, seu ob tem-
poris antiquitatem ejus memoria admittitur, nunquam
sperari posset devolutio, ac utilis domini consolidatio
cum directo, undè esset aperire latam viam fraudibus
in præjudicium præsertim Ecclesiarum, quarum scri-
pturæ ob sæpè mutatos Prælatos, & administratores,
ex quibus plerique negligentia vitio laborant, disper-
di solent.

Quodque etiam sine scriptura per adminicula &
conjecturas probetur dominium, etiam ad effectum
devolutionis, explicite firmati dicebam per Rotam
dec. 400. per tot. signanter n. 10. par. 1. recent. dicta dec.
290. n. 7. eadem par. 1. 611. n. 12. & seq. par. 4. tom. 3.
Card. de Luca de Emphyteusi Pars II.

262. num. 9. par. 5. in quibus alii modi probandi, aliàs
quam per investituram admittuntur, quod etiam cõ-
stat ex deductis per *Fulgim. de emphyt. tit. de contra-
ctu emphyt. quest. 11. 12. & 14.* ubi agitur de pluribus
casibus devolutionis cum præsupposito, quod non
constet de investitura.

Quamvis enim in contractu emphyteutico, juxta
magis communem & receptam opinionem, requira-
tur scriptura, ut *dec. 252. n. 7. par. 7. recent.* ubi concor-
dantes & in aliis frequenter, non tamen prohibitum
est illius originarium interventum posse per aliàs spe-
cies probationis justificari, Eodem modo, quo gene-
raliter in quacumque materia habetur, in qua de ju-
re communi, vel statuario scriptura requiritur, quia
licet actualis ipsius existentia deficiat, non videtur ta-
men prohibitum per aliàs species probationis ejusdem
originarium interventum justificari, ac aliàs de jure
dictum inconveniens, quod ex casu belli, incendi-
antiquitatis, vel etiam culpæ, & malitiæ interesse ha-
bentis, amissa scriptura, resulter proprii juris amissio,
ac veritatis improbabilitas, præsertim in proposito,
ubi non agitur de devolutione odiosa & pœnali, sed
de illa ob lineam finitam, in qua non adeò rigorosè
proceditur, ut in altera, ut consideratur apud *Burrat.*
*decif. 602. n. 9. in Auximana pradu 15. Maii 1645. co-
ram Dunozerio inter suas decif. 741.*

Benè verum, quod hæc effectuum differentia satis
est confidatilis pro regulanda adminiculorum na-
tura seu efficacia, ut scilicet, ad istum effectum do-
minii & vindicationis, adminicula debeant esse uni-
voca ad eundem finem tendentia, non autem æqui-
voca ad titulum census seu locationis referibilia, in
qua æquivoci seu contrariæ possibilitatis ratio pe-
tunt dictæ decisionis fundamentum in effectu consi-
stere observabam, quoniam in dubio præsumptio est
pro eo titulo, qui minus gravat, ac minorem servitu-
tem inducit, prout est ille census vel perpetuæ locatio-
nis juxta *decif. Crescen. 3. de præsum. & decif. de censib.*
& ponderatur dec. 602. nu. 2. ad med. p. 1. recent. Secus
autem ubi adminicula sunt univoca, ad dominium &
emphyteusim, non autem ad alium titulum referibi-
lia, ut ponderatur *dicta decif. 400. numer. 7. par. 1. rec.*
atque hanc dicebam mihi videri veram ac genuinam
distinctionem, per quam de plano concilietur omnes
auctoritates, quæ invicem pugnant videri possunt,
ita ut questio non esset juris sed facti, in percutan-
da scilicet dictorum adminiculorum qualitate, num
sint univoca ad istum finem tendentia, vel dici possent
æquivoca, quo casu admittebam decisionis proposi-
tionem, ut in dubio pro domini exclusione respon-
dendum esset.

Eoque magis in proposito facti specie id recipien-
dum esse videbatur, attenda particulari consuetudine
Mediolanen. redacta in scripturam per Cardinalem
Botromeum Archiepiscopum, ut agenti ad devo-
lutionem sufficiat sola justificatio recognitionis in
dominum, quam scripturam dicebam capiebam esse,
non tanquam Constitutionem Synodalem seu no-
vam legem novæ dispositionis inductivam, ita ut opus
esset quæstionem assumere, an Archiepiscopus statu-
re potuerit contra jus, quo casu etiam pro dictæ Con-
stitutionis validitate & efficacia probabilis respon-
dendum veniret, cum in effectu non sit statuere con-
tra jus, sed potius declarare jus dubium, ac unam ma-
gis quam alteram opinionem canonizare, ita ut sit
præter jus, quo casu Episcopo statuendi facultas con-
ceditur ex deductis per *Burrat. & adden. decif. 572.*
num. 4.

Sed capiendam esse tanquam probativam consue-
tudinis

7 tudinis antiquæ ita in scripturam redactæ, cum non implicet, sed congruat, ac expediat antiquas consuetudines in scripturam redigi, ut bene probant *Napodan. in proem. ad consuetud. Neapol. & Maxill. ad consuetud. Bari. Giurb. ad consuetud. Mesanen.* Quodq; consuetudo per scripturam probari valeat firmant *DD. in l. rebusissimam C. de iure domin. impetran. & ceteri per Buratt. dec. 435. num. 8. cum seqq. Mesanen. Decanatus 27. Jan. & 27. Junii 1642. coram Dñnoz. et 10 inter suas decis. 644. & 678.*

Siquidem Cardinalis Borromensis insignis Archiepiscopus Mediolanensis, in huiusmodi consuetudinibus de ipsius mandato in scripturam redactis, non profiteretur velle novas leges vel Constitutiones proferre, neque aliquam novam dispositionem inducere, sed solum restatur, quod indagatis de ejus ordine per Vicarium Generalem aliosque ministros ad id deputatos cum multo labore & exactissima diligentia consuetudinibus, & stylis, illisq; bene cognitis & justificatis, mandavit ad futuram memoriam redigi in scripturam, & sic non disponit, sed solum authenticat ea, quæ facti sunt, nempe probationes, & justificationes dictarum consuetudinum, quæ in hoc proposito videntur iustæ, rationabiles & verisimiles, quia cum Civitas Mediolani pluries excidia, bellorumque tam divini quam humani infortunia passa sit, omnes ferè antiquæ scripturæ perierunt, unde quando mordicus & judicè standum esset in jam dicta conclusione, ut dominium non nisi per scripturam probari possit, sequeretur, quod in illis concessionibus, in quibus casus longævam generationis seu lineæ durationem dedit, Ecclesiæ earum dominio privata remaneret.

Inter adminicula verò, quæ in hac facti specie adducebantur, erat illud longævæ solutionis Canonum per annos 30. & ultra, quod esse unum ex adminiculis probationis domini, quasi quod istius præscriptio per tanti temporis spatium inducatur, habetur *dec. 290. numer. 4. & 400. num. 3. par. 1. recent. 611. num. 21. par. 4. tom. 3.* Verùm hoc fatebar esse inefficax adminiculum, ut potè æquivocum & referibile ad censum, seu ad pensionem perpetuæ locationis, ita ut longævæ præstatio juxta notata per *Civilistas in l. cum de in rem vers. ff. de usur. & l. si certis annis C. de præscript. & Canonistas in cap. cum de censibus*, apta quidem sit ad præscribendam eandem præstationem, ut absque alia tituli justificatione solvens in futurum teneatur, non autem exinde deducti possit præscriptiva domini ad effectum devolutionis & rei vindicationis, solumque ponderabam hoc adminiculum ceteri posse considerabile, ad effectum coadjuvandi cetera, quæ concurrerent univoca ad titulum emphyteuticum, ipsiusque directi domini probationem tendentia.

Qualia in proposito dicebam esse quatuor, per quæ non singulariter, sed unitim cum dicto alio præcedenti considerata, ex regula, *ut singula, quæ non prosunt, &c. atque à dicta consuetudine corroborata, rem in claris constituere mihi videbatur*; Primum scilicet resultans ex pluribus recognitionibus in dominium cum expresso titulo domini directi, ut egregiè distinguendo inter recognitionem cum huiusmodi expressione vel sine Ripa in *l. si rem aliquam numer. 39. ff. de acquir. possess.* eoque relato *Rota dicta decis. 611. numer. 19. & 20. par. 5. tom. 3.* præsertim ubi agitur, non contra tertium, sed contra hæredem vel causam habentem à recognoscente, ut bene Ripa ibidem & *Rot. a decis. 611. ac. 290. numer. 2. & 400. numer. 1. par. 1. rec. Mantuana bonorum 15. Maii 1654. coram Cerro*; atque esse fortissimum adminiculum, ita ut a-

illis concurrentibus, res sit sine difficultate, etiam ad effectum devolutionis, maxime favore Ecclesiæ, pro qua facilius ex recognitione resultat domini probatio, firmat *Fulgin. de emphyt. tit. de contract. emphyt. q. 26. num. 10. & 11. & de laudemio q. 36. num. fin.*

Alterum urgens adminiculum deducebatur ex requisitione licentiæ seu consensus pro faciendis alienationibus, si enim esset locatio perpetua, vel contractus censualis, utriusque talis licentiæ vel consensus requisitus non esset, atque in dubio præsumendum non est partes voluisse sibi servitutes & onera protogare, ut ponderatur *dicta decis. 400. numer. 8. p. 1. recentior.* Quod adminiculum eo magis concludens videri observabam, ex quadam notabili facti circumstantia demonstrante, non casualiter, vel erroneè, huiusmodi consensum petitum & obtentum esse à Rectore Cappellæ, de quo dici posset quod studiosè in hoc intruderet sed maturè & causa cognita, quoniam cum de tempore cuiusdam alienationis faciendæ ista Cappella vacaret, possessor Curiam Archiepiscopalem adiit, atque æconomum ad huc effectum specialiter deputari curavit.

His autem duobus adminiculis univocis atque ad hunc finem tendentibus, addebat tertium resultans ex solutionibus laudemii, quod non nisi in contractu emphyteutico, non autem censuali vel perpetuæ locationis debetur, ut in specie dicta *decis. 400. numer. 8. par. 1. rec. Capic. Latr. decis. 18. numer. 12. dec. 128. num. 1. p. 6. rec. Romana devolutionis domini 4. Septembris 1651. Bichio, Romana Vineæ 2. Maii 1661. Cerro. edita in causa, de qua supra disc. 33.* Et quartum etiam considerabile, resultans ex descriptione huiusmodi bonorum inter Ecclesiastica & exempta ratione directi domini Ecclesiæ.

Quoverò ad alterum decisionis fundamentum, at scilicet posita emphyteusis, hæc esset merè hæreditaria ad quoscumque hæredes transitoria, scribens tanquam ut Advocatus deducebam receptissimam propositionem, quod in dubio regularis natura Ecclesiastica emphyteusis est, ut non conveniat si hæredibus sanguinis, ex plenè firmatis in *Cajetana bonorum 3. Decembris 1646. & 10. Junii 1648. coram Cerro, quarum prima est dec. 427. par. 9. rec. & altera dec. 209. par. 10. & sæpius habetur hoc tit.* Admittebam tamen huiusmodi regulam capacem esse limitationis ex facti circumstantiis, ex quibus etiam emphyteusis Ecclesiastica esse potest hæreditaria, ut sæpè in præcedentibus, unde cum id consisteret in facto, ad causam patrum huius puncti onus pertinere dicebam.

Prout etiam facti erat alter punctus consuetudinibus, ut posita etiam dicta qualitate hæreditaria seu transitoria ad extraneos, non tamen dari possit transitus ad manus mortuas etiam ad effectum vendendi, id enim ubi in facto justificaretur, in jure clarum remanebat, quia ubi dispositio iuris communis altera particularis dispositio prohibitiva accedit, ne ista omninò elusoria, & sine operatione remaneat, resultat hic effectus removendi id, quod aliàs de jure competeret ex firmatis in *Mediolanen. coram Merlino inter suas decis. 872. in alia Mediolanen. domorum 20. Aprilis 1654. Melrio, & in Placentina hoc tit. disc. 28.* ex quibus & aliis consimilibus patet istam prohibitionem esse in regione consuetam.

His tamen non obstantibus *sub die 3. Junii 1658. coram eod. Melrio* peritum fuit in decisis, unde credo quod Rector acquirerit, ex eo potissimum fundamento, quod hæc esset emphyteusis hæreditaria ad extraneos

extraneos transitoria, quodque manus mortua, si non posset retinere, posset tamen aliis vendere, non obstantē dicta consuetudine, quam Rota credidit non esse benè justificatam, atque tunc meus intellectus, cum fundamenta decisionis non omnino latifacerent, non acquievit resolutioni.

Longè autem post hæc scripta, occasione disputandi in *Hydruntina sub tit. de feud. disc. 35.* ac etiam in *una Aquilana* pro Patribus Oratorii S. Philippi, cum Patribus S. Dominici coram A. C. maturius reflectendo ad dictam conclusionem super necessitate probandi dominium per scripturam, considerabam, Quod aut quæstio est super natura concessionis, an scilicet esset emphyteutica, vel potius locatio perpetua, aut censualis, ad alios effectus præterquam devolutionis, pura prohibitionis alienandi abque assensu, solutionis laudemii, prælationis, caducitatis ob non solutionem Canonum per biennium cum similibus, quæ in locatione perpetua vel censu non procedunt, & tunc præmissa circa possibilem probationem dominii in qualitate emphyteutica, aliàs quam per scripturam probanda rectè procederent, neque rigor conclusionis in decisionibus firmatæ procederet, quoties plura urgent vehementia adminicula id probabilius suadentia, ut supra.

Aut ad effectum devolutionis ob lineam finitam, ut impediretur transmissio ad hæredes extraneos, & secus, ideoque in vestitura omnino necessaria sit, ut ex ejus tenore de concessionis natura certitudinaliter pateat. Ex ea clara ratione, quod agenti ad devolutionem ob lineam finitam incumbit onus perfectæ, & concludenter probandi id, quod est suæ intentionis fundamentum, quod scilicet linea sit finita, quodque concessio ad illam, & pro solis hæredibus sanguinis facta sit, quæ perfecta & concludens probatio adesse non dicitur, ubi militat contraria possibilitas, quod scilicet, dato etiam contractu verè emphyteutico, iste contineat emphyteusim merè hæreditariam, quæ adhuc emphyteusis est.

Et licet ut supra in bonis Ecclesiæ præsumptio sit quod emphyteusis restricta censeatur ad solos hæredes sanguinis, quinimò quod tres generationes excedere non debeat, attamen hæc est solum juris præsumptio contrariam habens possibilitatem frequenter contingibilem, quoniam ut patet ex pluribus causis *hoc eodem titulo*, datur etiam emphyteusis Ecclesiastica hæreditaria, ideoque duo intrant, Primò, quod probatio præsumptiva non dicitur perfecta & concludens, & non admittitur in iis, quæ sunt fundamentum intentionis, ut per *add. ad Gregor. dec. 53. & passim*; Et secundo quia esset multiplicare præsumptiones, ac specialitates in idem, præsumendo scilicet contractum, de cujus explicita natura non constat esse emphyteuticum, & præsumendo etiam esse ita restrictum, cum potius prævalere debeat præsumptio magis inductiva libertatis, ex iis quæ pro excludenda feudalitate, frequenter habentur *sub tit. de feud. disc. 2. & in aliis*.

Itam credebam theoreticam, scû regulam generalem in dubio attendendam, non tamen ita tenaciter, ac indefinitè tenendam, quod esset incapax limitationis, sed discretè pro judicis prudenti arbitrio ex facti qualitate, & circumstantiis regulando, juxta ea quæ in proposito habentur in *dicta Hydruntina sub tit. de feud. disc. 35.* Si enim omnia alia bona in ea contracta existentia, vel saltem pro majori parte essent hujus naturæ, sive ex communi fama, & opinione, ac antiquis traditionibus, talis naturæ bona crederentur, aut quod generalis consuetudo ejusdem aliarumque Ecclesiarum loci esset non faciendi concessionem hæredi-

Card. de Luca de Emphyteusi Pars II.

tarias, & ad quoscumque transmissibiles, cum similibus circumstantiis, & tunc etiam sine scriptura videretur peti posse devolutionem, ut *dicta Mediolanen.* Sicuti e conversò in *d. Aquilana*, eò clarus dicebam malè peti dictam devolutionem ratione lineæ finitæ, quia non solum urgebat deficientia probationis per scripturam, sed etiam quod in eadem contracta plerumque alia adessent bona solum redditicia, ad quoscumque transitoria, neque urgebant adminicula univoca emphyteusim potius quam aliam speciem suadentia: Undè propterea quæstio videtur satis facti potius quam juris.

FLORENTINA

DOMUS

PRO

CAPPELLA SANCTÆ CECILIÆ

IN ECCLESIA S. MICHAELIS

FLORENTIÆ

CUM

FILIIS DOMINICI

ANSELMI.

Responsum extra Curiam.

Facta concessione in emphyteusim seu perpetuam locationem ad tertiam generationem de bonis Ecclesiæ, An Rector possit in Ecclesiæ præjudicium à dicta concessione ante finitas generationes recedere; Et an nolentibus filiis vel nepotibus acquirentis in conductione, vel emphyteusi continuare, competat domino actio contra primi acquirentis hæreditatem, & bona pro observantia & continuatione concessionis.

SUMMARIUM

- 1 **F**iliis series.
- 2 **E**xtravag. *Ambrosio* locum etiam habet in remissione, diminutione, vel subtractione censuum Canonum vel reddituum.
- 3 **A**u filii & descendentes primi investiti pro quibus concessio facta est possunt nolle illam acceptare, vel cogi possint.
- 4 **D**atur distinctio super puncto an contractus emphyteuticus active & passive transeat ad hæredes stipulatoris.

DISC. XXXVIII.

E anno 1609. Rector dictæ cappellæ concessit in emphyteusim seu locationem ad tertiam generationem Dominico de Anselmis quandam apothecam sub annua responsione scutorum 36. sed mortuo Dominico, novus Rector hæredes à dicto onere liberavit, recedendo à locatione, quamvis adhuc durantibus duabus aliis generationibus illa duraret. Cumque de-

H 3

indè